

Laleper Aytek

ISSIZ

Laleper Aytek
ISSIZ

The photographs will of course speak for themselves: it's Laleper I want to talk about. I shall try and relate Laleper's unique stance, her mode of being-if I can. Perhaps then will I be able to give a few clues about how these photographs came about-again, if I can.

Our acquaintance goes back quite a ways but it was in Bodrum-on Bitez Beach-that we had one of our first truly serious conversations. We were at the seaside. It was a day in September.

Laleper wanted to settle down in Bodrum and she was asking me about what it was like to live there. So we talked about the sorts of things that one does in such a situation: in summer, the relentless heat, sea, crowds, and streams of guests; in winter, the uncertainties that lie in wait for those whose lives lack purpose. I guess I didn't really know Laleper very well at that point. If I had, I would have realized that she was incapable of living without a purpose-without several purposes in fact.

And in Bodrum-just as she does everywhere-Laleper went on to open up a new window for herself and attempt to view the world through its frame as well. So far as I know, the windows and the frames which Laleper creates to look out upon the world are foremost among the sine qua nons of her life, each and every one of which is uncomplicated, untainted, and rather sharply delineated.

She remained in Bodrum for about five years. Who knows how many times she paced along the shore where we talked that day? Or along what other shores? She sought to measure out the seaside step by step with cameras whose abilities and/or numbers were constantly changing. The shores of Bodrum did not suffice. The shores of Datça, of other parts of Turkey, and even of some of France all waited their turn, especially in winter. The series, which she called "Kıyılar", grew by leaps and bounds. Her enthusiasm endured even after she gave up on Bodrum and returned to İstanbul.

There exists a sparkling, affirmative, creative bridge between Laleper and the world. She crosses that bridge any time she wishes in order to establish an intimate contact with the world. Mostly she is borne across it on the wings of her lens. From behind her lens she observes whatever part of the world she wishes for as long as she wishes; she touches it along the lines that she wishes; she discovers as much of it as she wishes. And having done these things she crosses back over the bridge, returning to the tranquil corner of a life that is uncomplicated, ingenuous, and modest.

What she does is visual but by no means is it showy. When you encounter Laleper on the street she reveals very few clues that would cause you to say, "Well now, that's a photographer!" That's because she doesn't traipse about like a photographer-even though she diligently keeps an eye on the goings-on in the world of photography. She doesn't carry a camera with her ordinarily, not even when traveling.

However tranquil that corner of the world of hers may seem it is really quite an animated place. Laleper is quite at work wherever and whenever she may be. She's at work not because it's her "job" but because it's her way of life. The work is usually creative. While she may not let on too much, she works, creates, and produces with tremendous gusto and pleasure. I'm certain that she derives the same enjoyment from completing something as she does from starting it. She writes, draws, reviews her shots, compiles her files, checks out new computers and cameras, designs programs for others, works on her master's thesis, plans where she'll do her doctorate, researches the decoration of her home, and more: the list goes on and on.

Foremost among the things that cause her anxiety is any inability to sustain the effort with which she embarks upon something. It could be a trip, or a friendship, or a piece of writing: it doesn't really matter. If she's unable to maintain a level of enthusiasm that she deems to be appropriate the result is unease, taciturnity, gloom, and the look of a sullen, resentful, morose child whose favorite toy has been snatched away.

Uncomplicated, deep, industrious, creative, honest, solitary-albeit that last in a positive sense: Laleper lives a life that is utterly lacking in ostentation yet abounds in everything.

At a time when the whole world deploys an immense array of means to capture images, when billions of shots go to waste, and a single picture in the viewfinders of thousands of cameras is done to death in plain view of millions, the pleasure conveyed by a single Laleper photograph seems eternal. If that is true-and it is-the reason is that she achieves something that very few others succeed in doing: she gives photography a third eye. It is through that eye that she views the world whenever she wishes.

These photographs are just some of the things that she sees through that eye.

Zeynep Avcı
Bodrum, September 2012

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Sevgili Dayıcığım, çoğuna gidemediğin bu kıyılar, senin için...

Fotoğrafta ıssız kelimenin sözlük anlamları olan 'tenha, boş, terk edilmiş, yalnız, kimse bulunmayan'ın ötesinde, Walter Benjamin'in ifadesiyle, "yeni kiracısını bekleyen bir daire" gibidir.

Karşılaşılan görüntüye bir anlığına yabancılaşmak ya da tedirgin olmak hayırlıdır; hayranlık yaratır (fotoğrafi ya da fotoğraftaki duyguyu tam olarak, net olarak tarif edememenin şaşkınlığıdır bu), ilk bakışta uzak gibi dursa da ısrarlı bir izleme sonrasında izleyenle görüntü arasında sözsüz-bilinçsiz bir (ilk) bağ kurulur. Ve görüntü izleyiciyi de tıpkı fotoğrafçıya yaptığı gibi kendine bağlar.

Yakınlaştıran işte esas olarak budur.

Kıyılardaki boşluklar içlerinde barındırdıkları terk edilmişlikle insanı bir yandan dünyanın bilinmeyen bir ucuna savururken bir yandan da aynı boşluğun içine çekme ihtimalinin cazibesini de taşımaz mı? ...ki gitmektir bu.

Giderken görüntüleri tanımlayacak (ve tamamlayacağı düşünülen) yer, zaman, isim vb. bilgileri fotoğraflara eklemekten özellikle kaçındım. Çünkü açıklayıcı ifadelerin ya da görüntüye dair ufak notların izleyiciyi görüntüden o ya da başka zamanda ama o mekanda yaşanmış başka an(lı)lara yönlendirme ihtimalini fotoğraf(ta) olandan uzaklaştırcı ve tehlikeli buldum. Ve eğer bir fotoğraf bir konuyu sadece belgelemek amacıyla çekilmediyse (ki bütün fotoğraflar birer belgedir de...), fotoğrafların isimlendirilerek fotoğrafçısı tarafından önceden anlatılmasının fotoğrafı eksilttiğine inandım hep. İzleyiciyi "kendine ait" dünyasında özgür bırakmak arzusuyla tek bir sözcükle bile olsa tanımlamak ya da yönlendirmek istemedim.

Belki de aynı görüntünün her izleyicide farklı bir tenhalaşmaya/azalmaya sebep olup olamayacağını ve eğer dokunabilirse bu fotoğrafların izleyicileri kendi "ıssız"larıyla buluşturup buluşturamayacağını görmek için.

Bir de içimdeki ıssızlığa bakıp yıllardır yara almadan geçmeyi başaramadığım aynalara ilk ya da belki de son defa sormak istedim.

Neredesin?
Peki, ben?

Laleper Aytek
Haziran 2012 İstanbul

Fotoğraflar kendini anlatacak zaten, bense Laleper'i anlatmak isterim. O fotoğraf-ların gerisindeki gözü, o gözün dünyayı hangi açıyla gördüğünü, bildiğimiz dünyada Laleper'in kendine özgü duruş, var oluş biçimini anlatmayı deneyeceğim, becerebilirsem. Belki o zaman bu fotoğrafların ortaya çıkışına ilişkin birkaç ipucu verebilirim, yine becerebilirsem.

Tanışıklığımız oldukça eskiydi ama onunla ilk ciddi konuşmalarımızdan birini Bodrum'da, Bitez yalısında, deniz kıyısında yapmıştık. Bir Eylül günüydü.

Laleper Bodrum'a yerleşmek istiyordu. Bana Bodrum'a yerleşmenin nasıl bir şey olacağını soruyordu. Bu durumda konuşulan şeyleri konuştuk yine: Yazların sıcakla, denizle, kalabalıkla, konuklarla geçtiğini, kışların ise hedefsiz olması halinde insanı nelerin bekleyeceğinin bilinemeyeceğini. O sırada Laleper'i çok iyi tanıımıyordum her-halde, yoksa onun hedefsiz, hatta birkaç hedefsiz yaşamayacağını kestirebilirdim.

Laleper Bodrum'da, her yerde yaptığı gibi, kendine yeni bir pencere açacak, dünyaya bir de o çerçeveden bakmayı deneyecekti. Bildiğim kadarıyla Laleper'in dünyaya bak-mak için oluşturduğu pencereleri, çerçeveleri hayatının olmazsa olmazlarının başın-da gelir. Hepsi de yalındır, temizdir, oldukça belirgin çizgilerle çizilmiştir.

Beş yıl kadar yaşadı Bodrum'da. Yukarıdaki konuşmayı yaptığımız kıyıyı kim bilir kaç kez arşınladı. Başka kıyıları da. Elinde niteliği ya da niceliği durmadan değişen fotoğ-raf makineleriyle kıyı arşınlamayı hedef edindi, özellikle kış günlerinde. Bodrum kıyıları yetmedi, Datça kıyıları, Türkiye'nin başka kıyıları, Fransa'nın kimi kıyıları sıraya dizildi, özellikle kış günlerinde. "Kıyılar" diye adlandırdığı fotoğraf dizisi çoştı. Bodrum'dan vazgeçip İstanbul'a döndüğünde de bu coşku devam etti.

Dünya ile Laleper arasında pırlıtlı, yapıcı, yaratıcı bir köprü var. Laleper dünyayla sıcak bir temas kurmak istediğinde köprüyü geçer, çoğunlukla objektifin kanatlarıyla. Objektifn gerisinden dünyanın istediği parçasını istediği kadar seyreder, ona istediği boyutta dokunur, istediği kadannı tespit eder, sonra köprünün öte yanına, yalın, ya-lansız, fazlası olmayan yaşamındaki sakin köşeye geri döner.

Yaptığı iş görsele ilişkindir ama gösterişli değildir. Yolda ona rastlarsanız "İşte bir fotoğrafçı!" demeniz için fazla ipucu vermez size. Fotoğraf dünyasında olan bitenleri titizlikle izliyor olsa da fotoğrafçı gibi dolaşmaz. Gündelik yaşamında, gezilerinde fo-toğraf makinesi taşımadığı bile olur.

Bu dünyadaki köşesi her ne kadar sakin görünse de çok hareketlidir. Laleper her ortamda, her zaman diliminde çalışma halindedir. Görevi olduğu için değil, yaşama biçimi öyle olduğu için çalışır. Bu çalışma genellikle yaratıcıdır. Fazla belli etmese de büyük bir iştahla, haz içinde çalışır, yaratır, üretir. Çalışmaya başlarken de son verirken de aynı keyfi aldığından eminim. Yazar, çizer, fotoğraflarını elden geçirir, dos-yalarını derler, yeni bilgisayar ya da fotoğraf makinesi türlerini inceler, başkaları için programlar tasarlar, projeler geliştirir, projeler bitirir, lisans üstü tezini hazırlar, dok-torasını nerede yapacağını planlar, evinin dekorasyonu için araştırma yapar... Daha neler neler... Say say bitmez!

Onu huzursuz eden şeylerin başında başladığı şeyi istediği düzeyde sürdürememek gelir. İster bir gezi olsun, ister bir dostluk, isterse bir yazı, fark etmez. Kendince uy-gun bulduğu düzeyi tutturamazsa bir huzursuzluk, bir sükunet, bir durgunluk, elinden oynacağı alınmış çocuğun asık, küskün suratı, hüznü-lü gözleri...

Yalın, derin, çalışkan, yaratıcı, dürüst, olumlu anlamda "ıssız", yani her türlü tantana-dan uzak ve her şeyle zengin bir yaşamın insanıdır Laleper.

Tüm dünyanın bin bir türlü araçla fotoğraf çekip durduğu, milyarlarca fotoğraf kare-sinin ziyan olup gittiği, aynı görüntünün binlerce bakışın karşısında, binlerce mak-iinenin hedefinde telef edildiği şu günlerde Laleper fotoğraf keyfini hep aynı düzeyde sürdürüyorsa, bu onun az kişiye nasip olan bir ayrıcalık sahibi olmasındandır. **Fotoğ-rafi üçüncü göz etmiştir, istediğinde o gözüyle bakar dünyaya.**

Bu fotoğraflar da o gözüyle gördüklerinden bazıları.

Zeynep Avcı
Eylül 2012, Bodrum

Dearest uncle: These shores, most of which you could not go, are for you...

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

Laleper, Bodrum

And that means going there...

And on my way I especially avoid adding to my photographs any information as to "place", "time", "name" and so on that might (even if only conceivably) help identify an image. That is because I consider explanations or even minor remarks about an image to be dangerously at risk of distancing a viewer from the image or that they might steer the viewer towards other moments/memories, which may have, been experienced in the same place then or at some other time. Except in cases where a photograph has been taken solely for the purpose of documenting something (and of course every photograph is in itself a document), I have always believed that giv-ing photographs names diminishes the meanings, which the photographer intended to impart by them. Out of my own desire to leave viewers free to be in "worlds of their own", I am unwilling to define my photographs or to influence the viewer even by so much as a single word.

Perhaps also it is to see whether or not a single image is capable of inspiring differ-ent senses of desertion/depletion in each viewer and, if they touch viewers, wheth-er or not the images are capable of bringing them into confrontation with their own "voids".

And perhaps too I wished to ask-for the first and maybe the last time-those mir-rors, which, over the years, I have never been able to pass by without being wound-ed as I gaze into their voids:

Where are you?
And where am I?

Laleper Aytek
June 2012, İstanbul

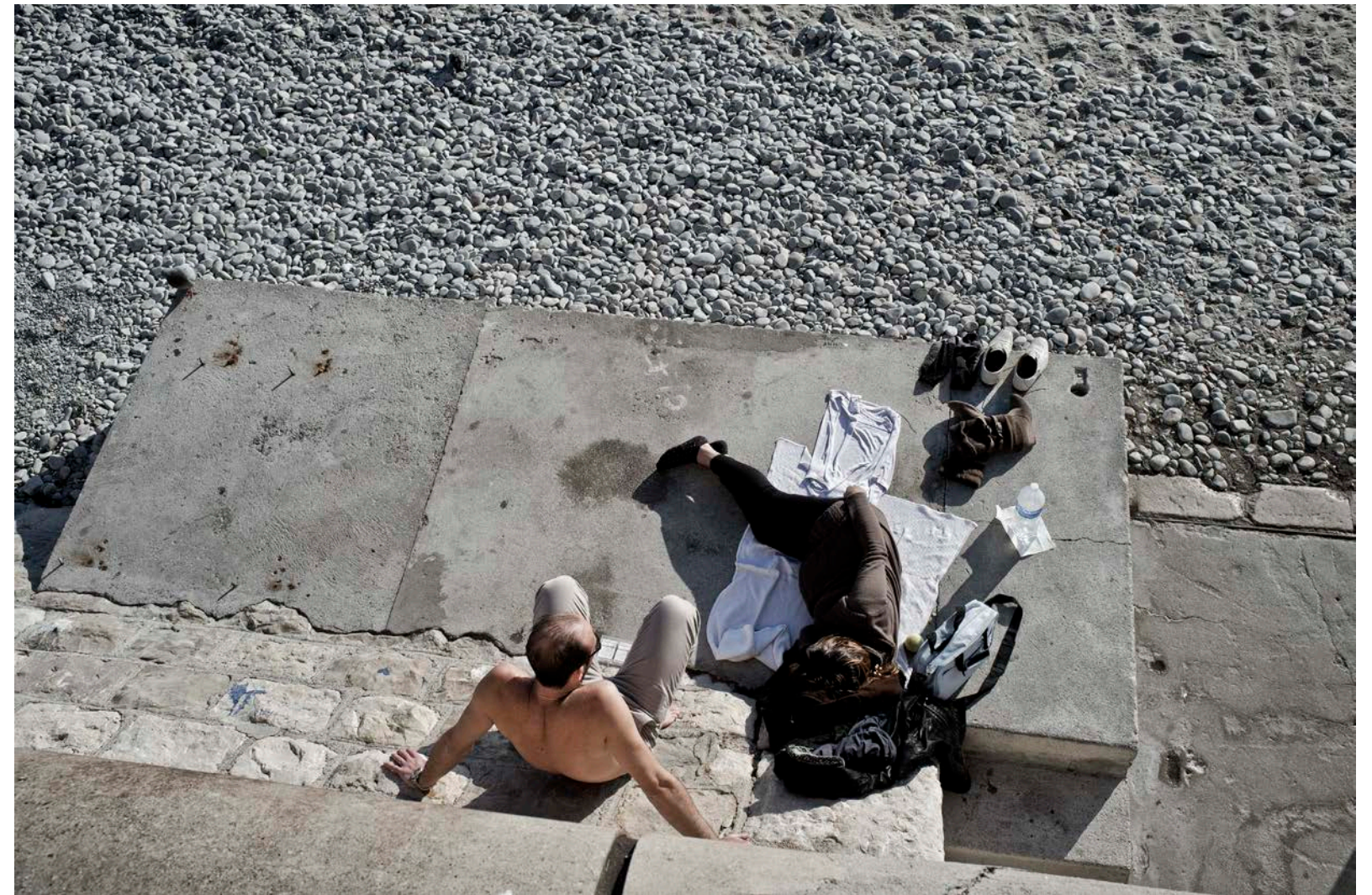
Bodrum, 2010

Fransa, 2009

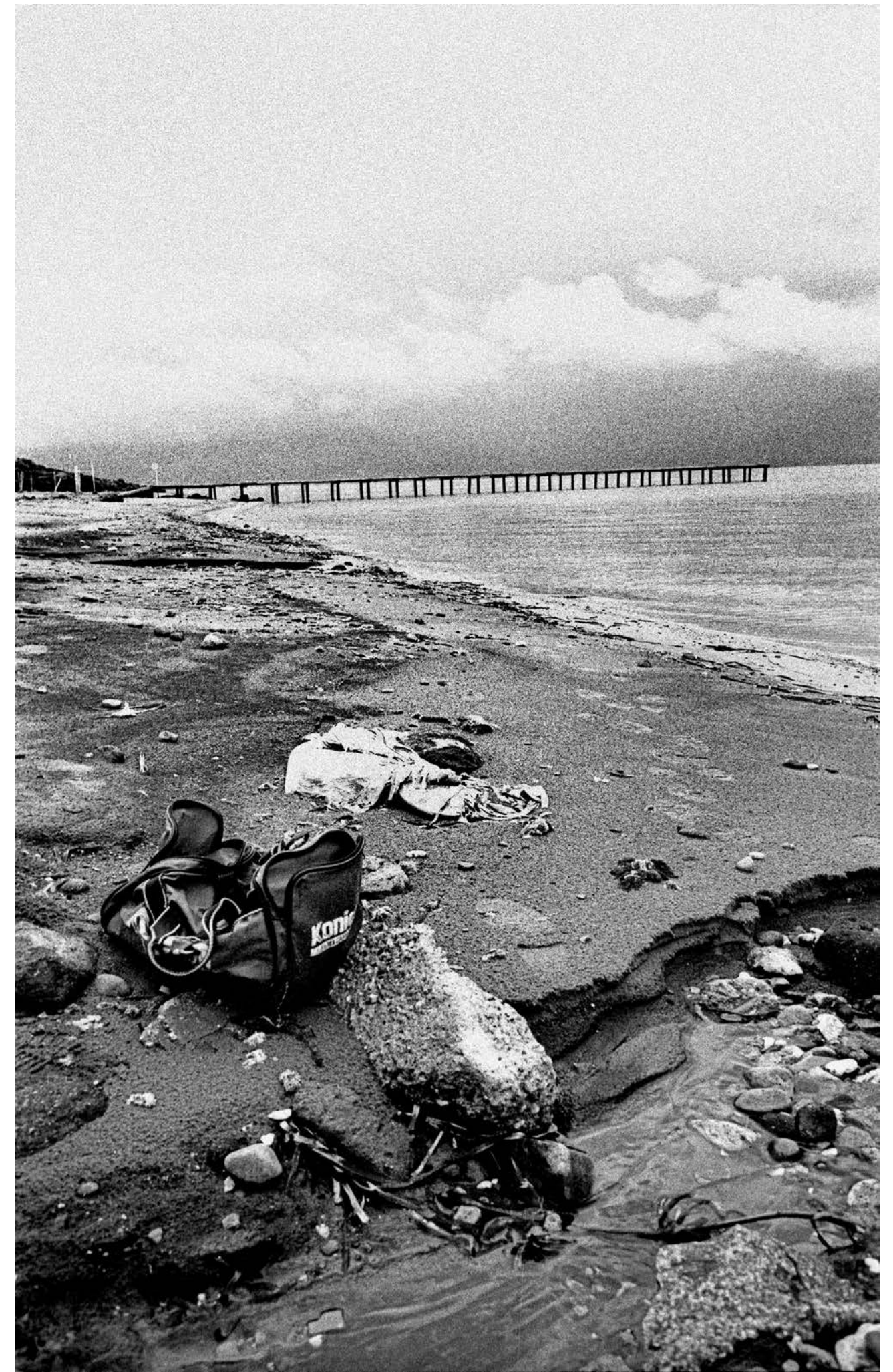
Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

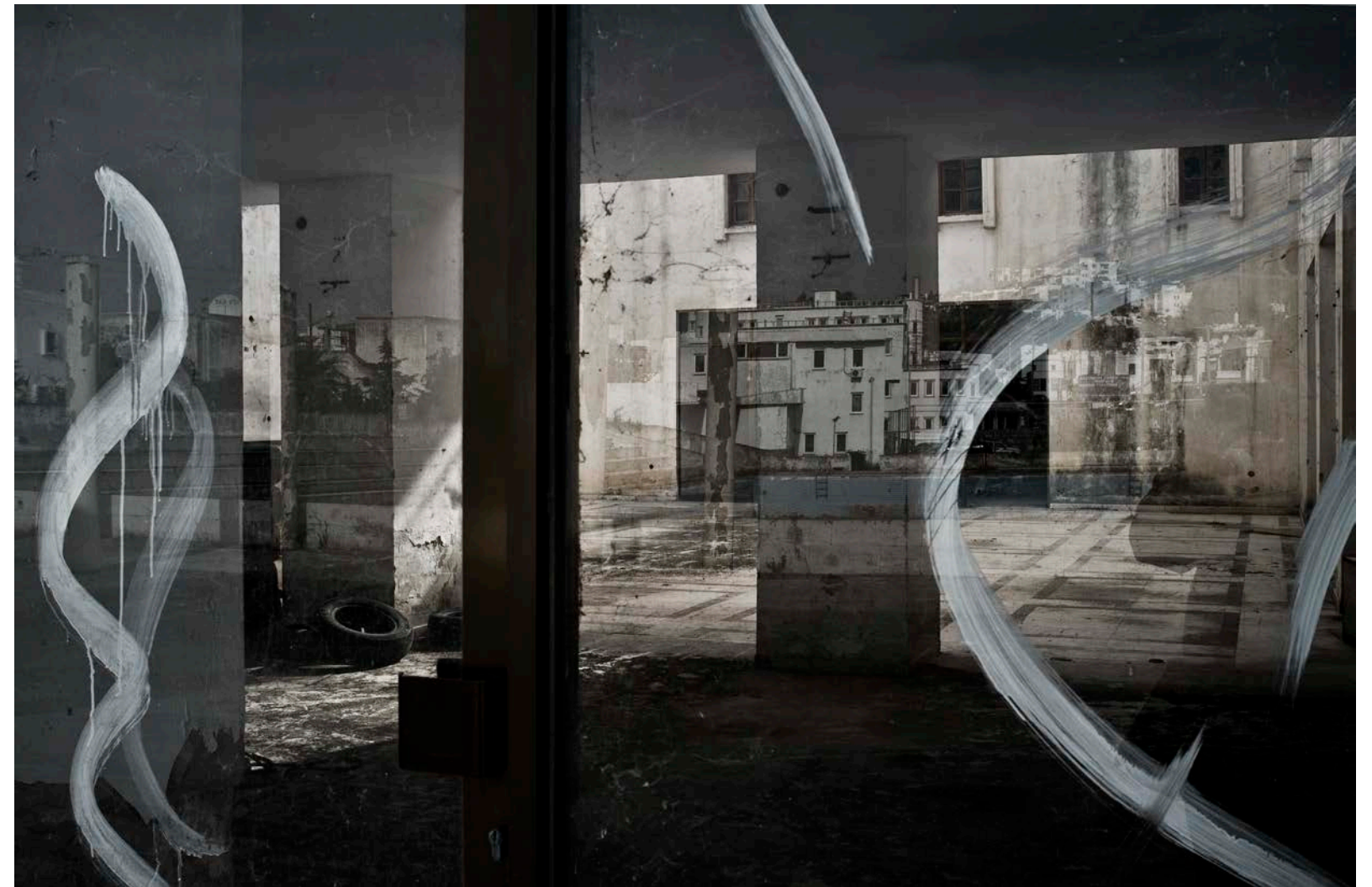
Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

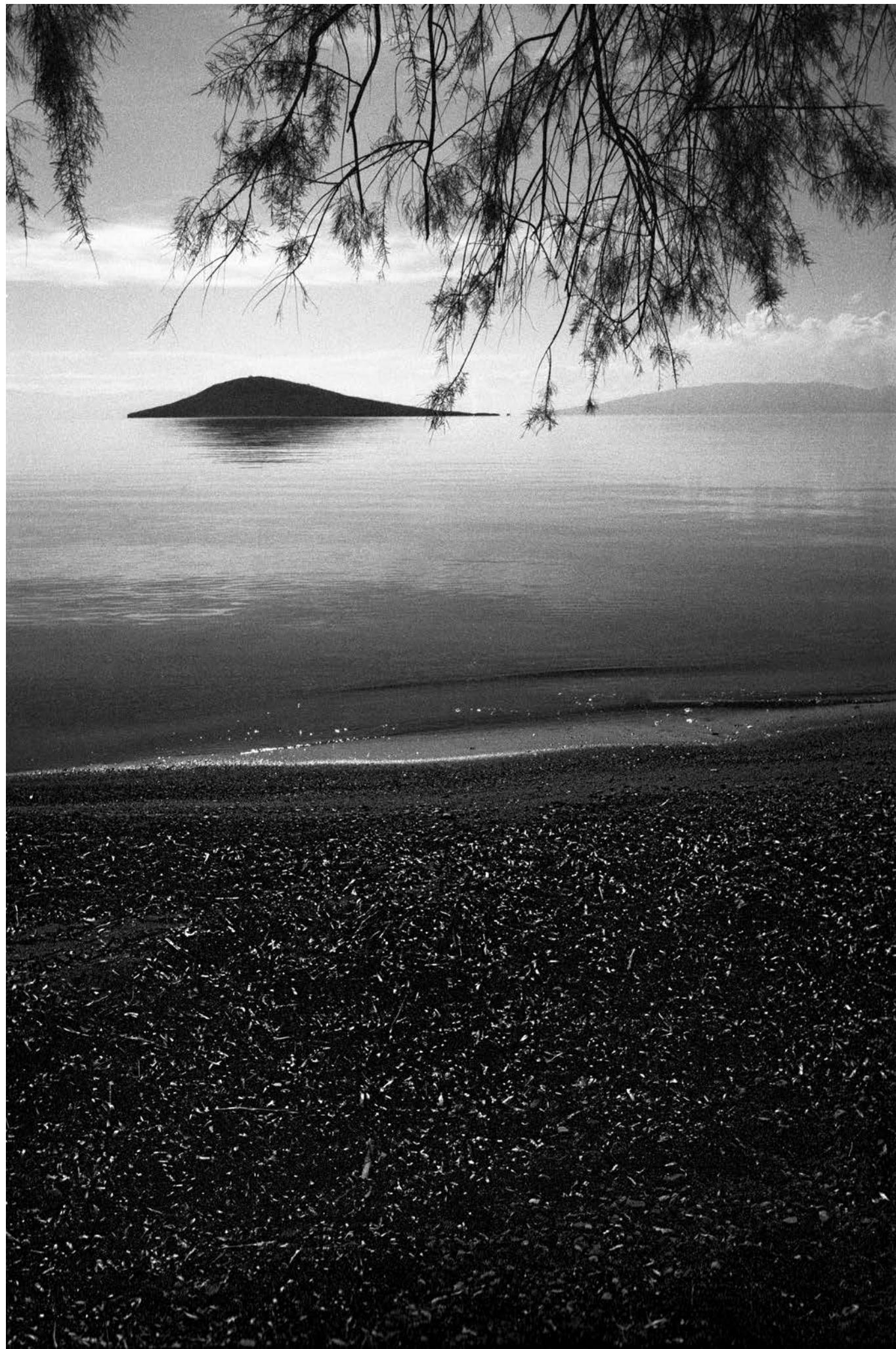
Fransa, 2009

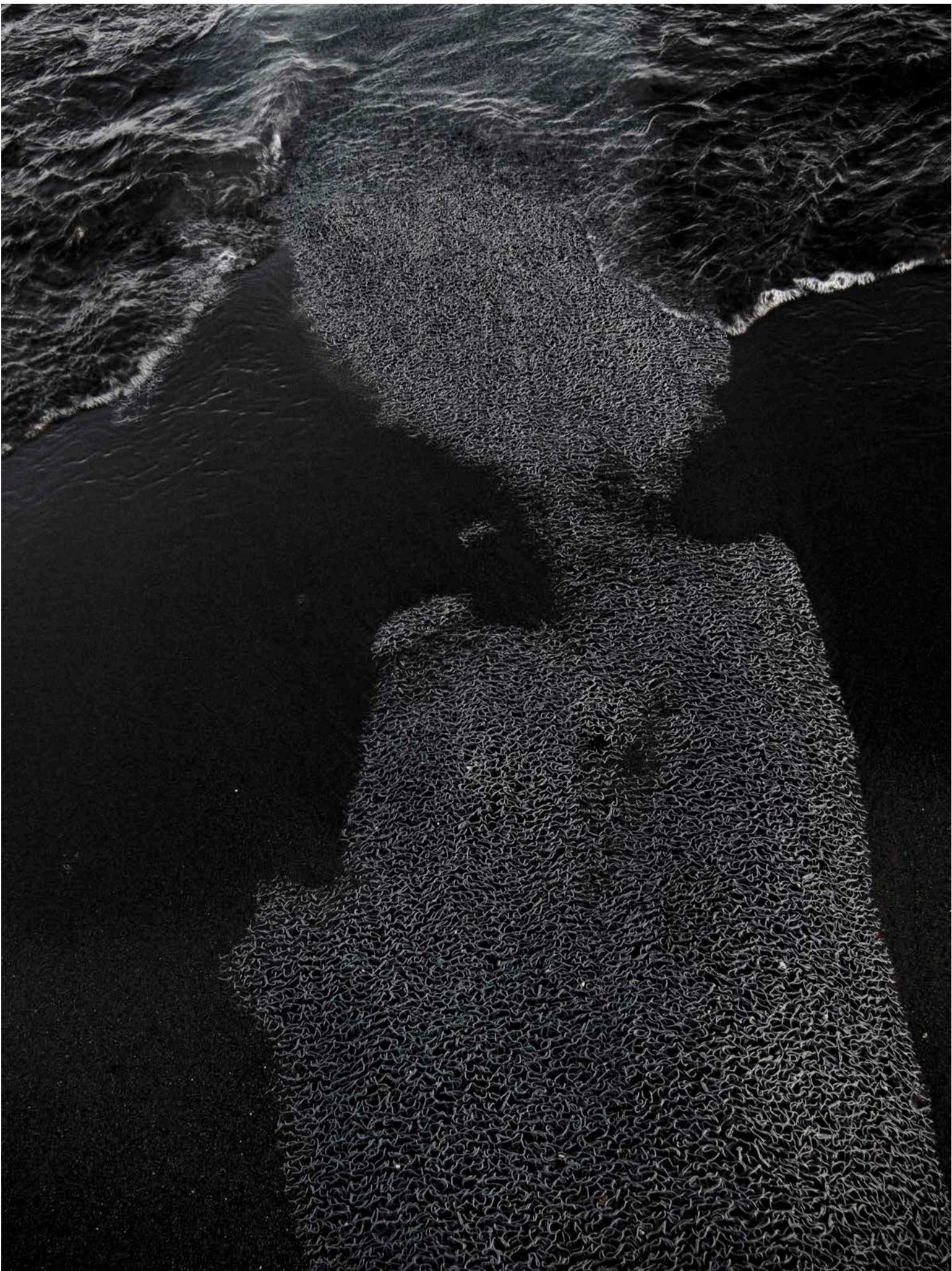
Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bodrum, 2010

Fransa, 2009

Bu kitap, 16 Ocak - 9 Şubat 2013 tarihleri arasında Milli Reasürans Sanat Galerisi'nde düzenlenen Laleper Aytek "İssız" sergisi nedeniyle basılmıştır.
This book is published on the occasion of Laleper Aytek's "Void" exhibition held between January 16 – February 9, 2013 at Milli Reasürans Art Gallery.

Yayınlayan Milli Reasürans T.A.Ş
Published by Milli Reasürans T.A.Ş

1.Baskı, İstanbul, Ekim 2012, 1000 adet
1st Edition İstanbul, October 2012, 1000 copies

ISBN 978-605-4382-10-1

Organizasyon / Organization
Milli Reasürans Sanat Galerisi
Milli Reasürans Art Gallery

Küratör / Curator
Amélie Edgü

Yardımcı Küratör / Curatorial Assistant
Ayşe Gür

Çeviri / Translation
Robert Bragner

Grafik Tasarım / Graphic Design
Oğuz Yaşargil
www.designofis.com

Baskı / Printing
A4 Ofset Matbaacılık San. ve Tic. LTD. Şti.
Otosanayi Sitesi, Yeşilce Mah. Donanma Sok.
No: 16 34418 Kağıthane-İstanbul
www.a4ofset.com

